

ESPERANTO PANORAMA

Tweemaandelijks tijdschrift — 9de jaargang – nr. 52 (4)
Redactie : Arsenaalstraat 5, B-2000 Antwerpen — juli - augustus 1978

DE ENGELSE TOREN VAN BABEL

door F. van Dooren

Geregeld komt de vraag nog te berde: indien men toch volstrekt houdt aan een universele hulptaal, waarom neemt men dan niet eenvoudig het Engels? Waarom verder klungelen met Esperanto? Engels is toch reeds een algemeen aanvaarde wereldtaal. Vóór Wereldoorlog II bestond er nog betwisting tussen het Engels en het Frans; nu spreekt men nog alleen over het Engels.

Iedere esperantist kent wel de klassieke tegenargumenten: de moeilijke uitspraak, de onmogelijke spelling en daarbij nog het gevaar voor taalimperialisme.

Naar mijn gevoel ziet men een zeer belangrijk euvel over het hoofd, namelijk de bonte verscheidenheid van het Engels.

Zuiver spraakkundig beschouwd, wordt het klassieke Engels gerangschikt onder de Plat-Duitse talen, samen met het Hollands, het Vlaams, en het Fries. Dat is al zo van kort na onze jaartelling. Waarom dat feit steeds verdoezeld wordt, heeft waarschijnlijk iets te maken met hetzelfde complex als dat waardoor sommigen zich schamen voor een arm familielid.

Heden ten dage kan men de Engelse talenfamilie onderverdelen in drie grote groepen: (a) het Engels van Groot-Brittannië, (b) het Engels van Noord-Amerika, met Zuid-Afrika en Australië als uitlopers, en (c) het Engels van het Indische subcontinent. In dit gebied zijn er meer engelssprekenden, dan in de twee eerste groepen samen. Er komt stilaan een vierde groep bij, van de kleinere onafhankelijk geworden landen van het ex-Imperium. Dit alles is al erg genoeg, maar binnen die groepen valt de taal verder uiteen in dialecten, gewestspraken en verbasteringen met reusachtige verschillen in uitspraak, woordkeuze en zinsbouw, zodat men zich in alle ernst mag afvragen hoeveel Engelse talen er wel zijn.

Het probleem is zo erg geworden, dat b.v. taxichauffeurs in New York alle moeite van de wereld hebben om hun collega's uit New Orleans, Melbourne Manchester of Bombay te verstaan.

(vervolg op blz. 8)

ESPERANTO-PANORAMA KRIJGT NIEUW ADRES !

De redactie van Esperanto-Panorama is verhuisd naar het Esperanto-Centrum Antwerpen. Graag daarom alle correspondentie in de toekomst aan:

Esperanto-Panorama
Arsenaalstraat 5
B-2000 Antwerpen

ONZE PRIJSVRAAG

Uitslag van de prijsvraag uit Esperanto-Panorama nr. 50

Antwoorden :

1. Het eerste Esperantocongres had plaats in Boulogne-sur-Mer in 1905.
2. De titel van de Esperantovertaling van Felix Timmermans' ,,Driekoningen Triptiek" is *Kristnaska Triptiko.*
3. In de brochure ,,Esperanto vandaag" worden 33 talen vernoemd, nl. Afrikaans, Arabisch, Bantoe, Chinees, Creools, Deens, Duits, Engels, Esperanto, Frans, Grieks, Hebreeuws, Hindi, Indonesisich, Iraans, Italiaans, Japans, Jiddisch, Kiswahili, Latijn, Maleis, Nederlands, Noors, Perzisch, Pools, Portugees, Russisch, Sanskriet, Spaans, Tsjechisch, Turks, Zoeloe, Zweeds.

Winnaars :

Helaas is niemand erin geslaagd de 3de vraag correct te beantwoorden, en heeft dus in principe niemand een prijs verdiend. Zo hardvochtig willen we echter niet zijn, en daarom zenden we een geschenk aan de persoon die het dichtst het juiste antwoord benaderde. Een fotoboek over Antwerpen gaat naar mej. Linda de Schepper uit Wilrijk die 32 van de 33 talen vond. Gefeliciteerd !

STEUNABONNEMENTEN 1978

(vervolg)

Mevrouw Dijkhoff-Lenze, den Haag.
De heer de Rop, St.-Niklaas.
De heer Frenssen, Leopoldsburg.
Mevrouw Bernaerts, Halle.

Hoge onderscheiding

Brussel (bef) — De heer Grégoire Maertens, beheerder van de Universala Esperanto-Asocio en tevens kabinetsattaché van de Belgische Minister van Financiën, kreeg van de Europese Kamer ter Bevordering van de Koophandel, het diploma met gouden eretekens, voor zijn leiding van het Europees Esperantocentrum in Brussel.

MEM-novaĵoj

La Belga sekcio de MEM konstatis, ke pluraj esperantistoj el Belgio, kvankam ili interesiĝas pri nia agado, ne deziras esti membroj de MEM pro konceptaj kaŭzoj. Por tiuj, ni sendos senpage nian revuon *Nia Voko*, se ili skribe faras la demandon al s-ro Glady, Kesselsstraat 21, 1030 Brussel.

ESPERANTO-PANORAMA

Onder auspiciën van de Belgische Esperantofederatie en het Esperanto-Centrum Nederland • **Abonnementen** : voor de leden van B.E.F. gratis. Voor anderen : 25 fr. in België, 2,50 *f* in Nederland, 50 BF in andere landen. Steunabonnement vanaf 50 fr. of 5 *f* • **Publiciteit** : Kleine advertenties : 20 fr. of 1,50 *f* per regel, minimum 100 fr. of 7,50 *f*. Advertenties vanaf 1/8 pagina : vraag het tarief op het redactie-adres • **Penningmeester** voor België : de heer R. Balleux, Deurne, prk. 000-0449386-82; voor Nederland het Esperanto-Centrum Nederland, Den Haag, giro 3583975 • **Redacteur en verantwoordelijke uitgever** : Paul Peeraerts, Drakenhoflaan 97, B-2100 Deurne • **Teksten en advertenties** voor *Esperanto-Panorama* moeten op de redactie toekomen de eerste van de maand die de verschijningsmaanden vooraf gaat. Voor het maart-aprilnummer b.v. moeten de teksten toekomen vóór 1 februari • **Overname van artikels** is vrij, mits een presentexemplaar wordt opgezonden.

Quebec : Franse wet begrijpelijker

De taalwetgeving van Quebec, artikel 22, is herzien en vervangen door het meer begrijpelijke artikel 101. Het gebruik van het Frans is nu verplicht in informatie- en reclamebrochures, handleidingen, garantiekaarten en in alle handelsdrukwerken. Alleen documenten voor transacties tussen vreemde uitvoerders en invoerders uit Quebec zijn vrijgesteld van de vertaalplicht.

Vreemde woorden zonder Frans equivalent moeten worden vertaald aan de hand van een lijst van aanvaarde Franse vervangingswoorden die in het Franse staatsblad werd gepubliceerd.

Media International, maart 1978

Walen boos om 'Vlaams' briefje van 100 fr.

Zelfs bankbiljetten ontsnappen niet meer aan de wetmatigheid van de geregeld opduikende communautaire twisten.

In Wallonië is nu protest gerezen tegen het nieuwe briefje van 100 fr., dat pas door de Nationale Bank in omloop werd gebracht. Het biljet is enkel aan de Nederlandstalige zijde ondertekend, in tegenstelling tot wat in het verleden gebruikelijk was. Een Waals provincieraadslid uit Brabant, Roger Werrion, meent dat dit nieuwe biljet de communautaire rechten schendt. Werrion vraagt zich af of dit biljet nu enkel geldig is in het noorden des lands. Volgens hem moet de franstalige gemeenschap er het gebruik van weigeren.

Bij de Nationale Bank werd gezegd, dat het biljet inderdaad enkel aan de nederlandstalige kant ondertekend is, vooral omdat de biljettenstructuur vereenvoudigd werd en en nieuwigheden werden ingevoerd als stippen voor blinden, die ook plaats innemen. Overigens zal het nieuwe biljet van 500 fr., dat eerlang in omloop wordt gebracht, de beeltenis van een Waals kunstenaar dragen en aan de franstalige zijde worden ondertekend. In Zwitserland, waar men vier talen spreekt, worden de biljetten om beurt in een van de vier talen ondertekend.

De Nieuwe Gazet, 7 april 1978

Aantal Unesco-teksten in het Esperanto

Van de heer J. Koning, secretaris van de Groningena Esperanto-Klubo vernemen wij dat in het maandblad 'La Verda Stelo' enige teksten en artikelen uit de bulletins van het UnescoCentrum Nederland in het Esperanto zijn opgenomen.

Zo werden ondermeer uit de verhandeling '30 jaar Unesco' de hoofdstukken 'De bestrijding van het analfabetisme' en 'Het streven naar denationalisatie' vertaald. Uit het Unesco Nieuws werd het bericht "Staatsdrukkerij ontwerpt mobiele drukkerijen voor ontwikkelingslanden" overgenomen, terwijl uit Unesco Features en Jeugdnieuws "Tsjechows geboortestad wil niet ondergaan in beton" werd vertaald.

In de Groningse club werd naar aanleiding van 30 jaar Unesco eveneens een lezing in het Esperanto gehouden, met daar aan verbonden een quiz, waarvoor het Unesco Centrum Nederland enige prijsjes had beschikbaar gesteld.

Het verheugt ons te kunnen vermelden, dat van bovengenoemde teksten enkele in braille werden overgezet en naar de redactie van het Internationale Orgaan voor Blinde Esperantisten 'La Kontakto' zijn gezonden.

Een uitstekend initiatief!

Unesco Nieuws, V-1977

Esperantopoëzie in Nederlandse vertaling

In het literaire tijdschrift *Van* (jg. II, nr. 9) van mei 1978 verschenen twee oorspronkelijke Esperanto-gedichten in de Nederlandse vertaling van Dr. Verloren van Themaat, nl. 'Congresrune' van de Hongaarse dichter Kalocsay, en 'Zondvloed' van de IJslander Ragnarsson.

Geïnteresseerden kunnen het vermelde tijdschrift voor 4 gulden kopen in de belangrijkste boekhandels.

Taalprobleem zit Molukkers dwars

Vertaalproblemen zijn er de oorzaak van dat de Molukse organisaties nog steeds niet door het ministerie van binnenlandse zaken beloofde Maleise samenvatting van de Molukker-nota van de regering van eind januari hebben ontvangen.

Volgens Molukse zegslieden is hierdoor de discussie tussen jonge en oudere Zuidmolukkers over het RMS-ideaal volkomen vastgelopen. Vorige week moest een bijeenkomst in Assen worden afgelast omdat ouderen in de Molukse wijken de nota nog niet hadden kunnen lezen. Veel ouderen beheersen het Nederlands niet goed.

Ook van de inhoud van de tegennota van ir. Manusama en het rapport van de commissie Köbben hebben veel Zuidmolukkers nog geen kennis kunnen nemen. In Molukse wijken wordt dit gezien als een aantasting van het gezag der ouderen.

Volgens een woordvoerder van Binnenlandse Zaken vergt de vertaling van de acht bladzijden tekst plus bijlagen zoveel tijd, omdat bij het ministerie niemand het door Zuidmolukkers gesproken Maleis beheerst. "De vertaling is nu pasklaar. Dat is ons ook tegengevallen. Nu moet alles nog gedrukt worden. Wij kunnen niet zeggen wanneer alles helemaal klaar is", aldus een woordvoerder.

Het Vaderland, 9 maart 1978

Esperanto, de sleutel tot Latijns Amerika

Tijdens het wereldcongres van esperantisten in Reykjavik (IJsland) werd mevr. Grattapaglia (Brazilië) benoemd tot mede-hoofdbestuurslid van de Universele Esperanto-Vereniging, zetelend in Rotterdam. Dit had tot gevolg, dat genoemde dame alle staten van Latijns Amerika bezocht, waar alleen maar geïsoleerde Esperanto-groepen bestaan. Daarvan wist zij er enige te overhalen zich aan te sluiten als lid van U.E.A. en heeft daardoor de eigenlijke opzet van U.E.A. – nl. universeel te zijn – waargemaakt.

Bijna tegelijkertijd (Pinksteren '77) werd te Parijs op het wereldcongres van wereldburgers een resolutie aangenomen om het Esperanto als voertaal in te schakelen. Ook radio Moskou liet zich niet onbetuigd en zond een 1 uur durend debat uit, terwijl de Sovjet-Unie een in Moskou verschijnend tijdschrift enige kolommen deed wijden aan de noodzaak en het nut van Esperanto.

Radio Vaticana liet het niet bij woorden en zendt dagelijks nieuws uit in het Esperanto. De president van Amerika, J. Carter, zond een boodschap aan het nationale Esperanto-congres van de Verenigde Staten, waarin hij zei: één van de hoofdzaken om te bouwen aan een groter internationaal wederzijds begrip en het kweken van internationale 'goodwill' is de uitbreiding en verbetering van communicatie tussen individuen en volkeren.

De directeur-generaal van UNESCO motiveerde zijn persoonlijke aanwezigheid te Reykjavik op het Esperanto-congres met de mededeling, dat het Esperanto evenals Unesco dezelfde doelstelling nastreeft, namelijk de culturen van alle volken nader tot elkaar te brengen door verdergaande uitwisselingen en onderlinge uitbreiding daarvan.

Typhoon, 8-3-1978

AALST

Esperantogroep Aalst

Inlichtingen: de hr. de Wit, Ninovestraat 157, 9440 Erembodegem. Tlf. (053) 70 53 68.

Bijeenkomsten: de laatste dinsdag van de maand in de Jeugdbibliotheek, Kattestraat 31, Aalst (tweede verdieping).

AMSTERDAM

Samenwerkingscomité

Inlichtingen: de hr. J. Tensen, Churchilllaan 100, 1078 EJ Amsterdam. Tlf. (020) 79 54 06.

Bijeenkomsten: elke donderdag om 20.15 u., Haarlemmerstation. Vakantie in juli en augustus.

ANTWERPEN

Koninklijke Esperantogroep ,La Verda Stelo', v.z.w.

Inlichtingen: Esperanto-Centrum, Arsenaalstraat 5, 2000 Antwerpen. Tlf. (031) 16 05 05 of (031) 40 30 92 (secretaris).

Bijeenkomsten: elke vrijdag om 20.15 u. in zaal Billard Palace, Koningin Astridplein 40, (2de verdieping), tenzij anders aangeduid.

Aandacht: de programma's van 23/6, 24/6 en 30/6 werden veranderd. Hieronder volgt de juiste opgave:

23/6 (vrijdag) – Avond verzorgd door de leerlingen van de drie Esperantocursussen.

24/6 (zaterdag) – Deelname aan de piknik in Stokkem. Bijeenkomst om 10 uur aan de kerk van Stokkem. Volledig kosteloos. Afspraak om samen te rijden naar Stokkem tijdens de vergaderingen.

30/6 (vrijdag) – „Wachtwoord" o.l.v. de hr. J. Bovendeerd.

7/7 (vrijdag) – Wandeling door de stad o.l.v. de hr. E. Paesmans. Vertrek Groenplaats om 19.45 u.

14/7 (vrijdag) – Toeristische films. Programma samengesteld door de hr. H. Boljau.

21/7 (vrijdag) – GEEN VERGADERING.

28/7 (vrijdag) – Deelnemers brengen verslag uit over hun verblijf in Grésillon.

4/8 (vrijdag) – „Vlaanderen", voordracht met film door P. de Schepper.

11/8 (vrijdag) – „Gevangenen van de vooruitgang?" Films met nadien gedachtenwisseling o.l.v. de hr. I. Durwael.

13/8 (zondag) – Wandeling in Menil-Favey (provincie Luxemburg, tussen Marche-en-Famenne en Hotton) o.l.v. P. de Schepper. Bijeenkomst om 10.30 u. op het plein (volg de pijltjes met ,Esperanto' erop).

18/8 (vrijdag) – „Mexico!", spreekbeurt met dia's door mej. M. van Gorp (die er geruime tijd verbleef).

25/8 (vrijdag) – Deelnemers brengen verslag uit over allerlei Esperanto-activiteiten in het buitenland.

1/9 (vrijdag) – Gedachtenwisseling over rol, taken, initiatieven... van ,La Verda Stelo'.

3/9 (zondag) – Deelname aan de wandelrally te Aalst.

4/9 (maandag) – Bijeenkomst bij de hr. I. Durwael.
8/9 (vrijdag) – „Paddestoelen", voordracht met dia's door de hr. R. de Roover.
13/9 (woensdag) – Bijeenkomst bij mevr. Leuntjes.
15/9 (vrijdag) – „Siddharta" van Heinrich Hesse, voordracht door de hr. G. Verswijfel.
18/9 (maandag) – Bestuursvergadering bij de hr. H. Boljau om 19.30 u.

Lidmaatschap: 350 fr. (voor jongeren 175 fr.), inclusief abonnement op *Esperanto* en op *Esperanto-Panorama*, en voor jongeren bovendien op *Koncize* en op *JEN*. Prk. nr. 000-0072654-01 van ,La Verda Stelo', Antwerpen.

ARNHEM

L.E.E.N.-sekcio

Inlichtingen: Mevr. A. Woessink-Nagata, Beethovenlaan 6, 6865 EA Doorwerth. Tlf. (085) 33 56 31.

Bijeenkomsten: ,De Opbouw', Velperweg 13, Arnhem.

BLANKENBERGE

Blankenbergse Esperantogroep

Inlichtingen: Koninginnelaan 14, 8370 Blankenberge.

Bijeenkomsten: elke woensdag om 20 u. op het bovenstaande adres.

BRUGGE

Brugse Esperantovereniging ,Paco kaj Justeco'

Inlichtingen: St.-Klaradreef 59, 8000 Brugge.

Bijeenkomsten: elke donderdag om 20 u.

Bruĝa Grupo Esperantista, reĝa societo

Inlichtingen: Filips de Goedelaan 18, 8000 Brugge.

Bijeenkomsten: dinsdags om 20 u. in ,Strijdershuis', Hallestraat 14, Brugge.

BRUSSEL

Brusselse Esperantogroep

Inlichtingen: de Gerlachestraat 52, 1040 Brussel.

Bijeenkomsten: Grétrystraat 26, Brussel, tenzij anders aangeduid. Bovendien dagelijks Esperantocursussen.

DEN HAAG

L.E.E.N.-sekcio

Inlichtingen: Mevr. I.M.J. Dijkhoff-Lenze, van Trigtstraat 20, 2597 VZ Den Haag. Tlf. (070) 24 39 23.

Bijeenkomsten: tweemaal per maand. In juli en augustus vakantie.

F.L.E./T.A.N.E.F.

Inlichtingen: Mevr. M. van der Horst, Hengelolaan 1158, 2544 GT Den Haag. Tlf. (070) 66 65 47.

Bijeenkomsten: elke tweede maandag van de maand om 20 u. in zaal ,Nigrotje', Maarseveensestraat 2.

La Haga Cikonio (afd. Den Haag v/d Nederlandse Esperantojeugd)

Inlichtingen: Hans Muller, Parkweg 18, 2585 JK Den Haag.

EINDHOVEN

Esperanto-Klubo Eindhoven

Inlichtingen: de hr. R. Bossong, Floraplein 23, 5644 JS Eindhoven. Tlf. (040) 11 41 62.

Bijeenkomsten: elke tweede donderdag van de maand om 20 u. in de Triangelzaal A van het P.O.C. in Eindhoven

GENT

Genta Klubo

Inlichtingen: Belgradostraat 43, 9000 Gent. Tlf. (091) 23 56 40.

Bijeenkomsten: de eerste woensdag van de maand om 20 u.

Genta Esperanto-grupo ‚La Progreso'

Inlichtingen: Brusselsesteenweg 385, 9219 Gentbrugge.

Bijeenkomsten: 2de en 4de vrijdag in ‚Vooruit', St.-Pietersnieuwstraat.

GRONINGEN

L.E.E.N.-sekcio

Inlichtingen: Mevr. H.C. Timmer, de Sitterstraat 15, 9721 ET Groningen. Tlf. (050) 26 17 30.

Bijeenkomsten: elke 2de en 4de donderdag van de maand om 20 u. in gebouw ‚Filadelfia', Dirk Huizingastraat 17, Groningen.

U.J.E. (afd. Groningen v/de Nederlandse Esperantojeugd)

Inlichtingen: Radijsstraat 43 A, 9741 BK Groningen. Tlf. (050) 71 14 12.

Bijeenkomsten: iedere derde vrijdag van de maand in de ‚Wigwam', Hora Siccamasingel 202, Groningen.

HAARLEM

L.E.E.N.-sekcio

Inlichtingen: G. Duivis, Kemphaanlaan 3, 2104 BK Heemstede. Tlf. (023) 28 46 02.

Bijeenkomsten: elke tweede donderdag van de maand om 20 u. in de zaal, Wilhelminastraat 22, Haarlem.

HILVERSUM

L.E.E.N.-sekcio ‚Dreves Uitterdijk'

Inlichtingen: Mej. A.J. Middelkoop, Jonkerweg 11, 1217 PL Hilversum. Tlf. (035) 43 32 00.

KALMTHOUT

La Erikejo

Inlichtingen: Rozendreef 33, 2180 Kalmthout. Tlf. (031) 66 99 88.

Bijeenkomsten: de laatste donderdag van de maand om 20 u. in het Parochiecentrum van Heide (Kalmthout).

Aandacht: geen conversatieavonden in juli en augustus.

27/7 – Geen vergadering.
31/8 – Verslagen over het Universele Esperanto-Congres in Varna (Bulgarije). Plaats nog te bepalen.

KORTRIJK

La Konkordo

Inlichtingen: Oudenaardesteenweg 158, 8500 Kortrijk. Tlf. (056) 22 16 54.
Bijeenkomsten: donderdags om 19.30 u., Passionistenlaan, jeugdherberg.

LEEUWARDEN

L.E.E.N.-sekcio

Inlichtingen: Y. Weidema, Gontamerdijk 18, 9084 AE Goutum.
Bijeenkomsten: elke 14 dagen om 19.45 u. Gebouw Doopsgezinden, Ruiterskwartier 173.

LEUVEN

Lovena Esperanto-Asocio

Inlichtingen: Vaartstraat 16, 3000 Leuven. Tlf. (016) 23 63 27.
Bijeenkomsten: 2de en 4de donderdag op het genoemde adres.

LIMBURG

Limburgs Esperanto-Centrum

Inlichtingen: Arnold Sauwenlaan 47, 3650 Stokkem/Dilsen.

MECHELEN

Mechelse Esperantogroep

Inlichtingen: Lange Zandstraat 38, 2580 St.-Katelijne-Waver. Tlf. (015) 31 17 90.
Bijeenkomsten: Elke 1ste en 3de woensdag van de maand, in de zaal van de Vlaamse Toeristenbond, O.L.Vrouwstraat 34, Mechelen. Om 19 u. cursus voor beginnelingen; om 20.30 u. voor gevorderden.

NIJMEGEN

Esperanto-klubo Zamenhof

Inlichtingen: Mevr. G.H.M. Wulfers, Lindanusstraat 16, 6525 PV Nijmegen. Tlf. (080) 55 15 05.
Bijeenkomsten: Elke 2de en 4de woensdag van de maand om 20 u., in de zaal Lindanusstraat 16.

ROTTERDAM

Esperanto-grupo Merkurio

Inlichtingen: de hr. R. Moerbeek. Tlf. (010) 36 15 39.
Bijeenkomsten: de 1ste en 3de woensdag van de maand om 20 u. in de zaal Provenierssingel 48, Rotterdam.

La Espero

Inlichtingen: de hr. L. van Duijn, Teldersweg 205, 3952 TG Rotterdam. Tlf. (010) 18 87 08. Vakantie in juli en augustus.

F.L.E., afd. 2

Inlichtingen: Mevr. N. Vollegraaf, Dorpsweg 111 A, 3082 LG Rotterdam. Tlf. (010) 29 46 84.
Bijeenkomsten: de drie eerste donderdagen van de maand, in de Strijdensestraat 65 A.

(vervolg op blz. 5 van de witte bladen)

(vervolg van blz. IV van de gele bladen)

S.A.T.-rondo

Inlichtingen: Mevr. M. Bout-van Veen, Tweede Pinackerstraat 12 A, 3035 GJ Rotterdam. Tlf. (010) 66 30 73.

Bijeenkomsten: Strijensestraat 65 A, de laatste zondag van de maand om 10.30 u.

TILBURG

Inlichtingen: de hr. H. Appelo, Montfortanenlaan 100, 5042 CX Tilburg. Tlf. (013) 68 04 73.

UTRECHT

Samenwerkingscomité

Inlichtingen: de hr. J.P. Punt, Maniladreef 73, 3564 JB Utrecht. Tlf. (030) 61 69 67.

ZAANSTREEK

Esperanto-Centrum

Inlichtingen: Postbus 433, 1500 EK Zaandam. Tlf. (075) 16 69 31.

Engels niet meer de eerste taal in Maleisië

Kuala Lumpur (uea) –
Het Bahassa-Maleisisch, een moderne vorm van het Maleis, zal geleidelijk het Engels vervangen als belangrijkste onderwijstaal in de scholen, colleges en universiteiten van Maleisië. Het Engels zal nochtans zijn functie behouden als tweede taal, voornamelijk in de handelswereld.

Dit proces begon in 1970 en zou moeten beëindigd zijn tegen 1983. Het speelt een rol in de nationalistische ideologie van de Maleise regering en poogt met die nieuwe eenheidstaal binnenlandse culturele en sociaal-economische verschillen te overkoepelen.

Men zou kunnen opwerpen, dat die politiek het bestaan van minderheden ontkent, vooral dan van grote, zoals de Chinese en Indische. Er wonen ook andere autochtone volkeren in dit land, die alle hun eigen taal hebben. Er vonden zelfs al rassenconflicten plaats tussen Maleisiërs en Chinezen. Deze laatsten zijn gekant tegen de regeringspolitiek die, volgens hen, de Maleisiërs steeds bevoordeligt.

Het Bahassa-Maleisisch, voor het eerst in de scholen gebruikt in de vijftiger jaren, is gebaseerd op de oude vorm van het Maleis. Taalkundigen hebben eraan gewerkt om het te moderniseren, door toevoeging van woorden, die in het hedendaags taalgebruik nodig zijn geworden. De stichting van een eerste Maleis-talige universiteit in 1970 heeft die taak zeker verlicht. Er wordt echter nog gebrek gevoeld aan leermateriaal in de nieuwe taal en aan leraars, die ze foutloos kunnen onderrichten.

Maleisië is een van de vele landen, die de laatste jaren het Engels door hun eigen taal hebben vervangen. Andere zijn: Tanzanië, dat officieel het Swahili heeft aangenomen, en India dat het Hindi uit zijn meer dan 200 streektalen tot staatstaal heeft uitgeroepen. Maar, zoals in Maleisië, heerst er dikwijls ongenoegen bij de

andere taalgroepen, die zich in een hoek gedrongen voelen.

Misschien verklaart het feit, dat het Engels beetje na beetje de plaats moet ruimen voor eigen Aziatische en Afrikaanse talen, waarom de laatste tijd duidelijk de neutrale taal Esperanto steeds populairder wordt in de derde wereld.

Diareeks van Radio Vaticaan

Uit de programmabrochure van Radio Vaticaan putten we het volgende: De dienst voor propaganda heeft een diareeks samengesteld over Radio Vaticaan, die wordt aangeboden tegen 6 500 lire (ca. 200 BF, 15 f), inclusief verzendingskosten. Door 60 kleurendiapositieven wordt de geschiedenis van Radio Vaticaan vanaf haar stichting tot op de huidige dag gepresenteerd. Een musicasette begeleidt de beelden en laat bekende stemmen van de Radio horen. Op het ogenblik is de reeks beschikbaar alleen in het Italiaans, maar ze is reeds in voorbereiding in het Engels, Duits, Frans, Spaans, Kroatisch en Esperanto.

Om ze te verkrijgen kunt u schrijven naar: Radio Vaticana, Oficejo Propaganda, met vermelding „Dia-serio 'La Radio de la Papo'„.

Adresverandering Radio Vaticaan

Vatikaanstad — Het adres van de Esperanto-uitzendingen van Radio Vaticaan is nu: Radio Vaticana, Esperanto-Redakcio, Piazza Pia 3, I-00193 Roma, Italië.

Erkenning van schooltest Esperanto

Hannover (end - pk) — Ten gevolge van de positieve resultaten van de schooltest 'Esperanto in het basisonderwijs' heeft de Minister van Cultuur van Nedersaksen die test tot 1980 verlengd. Hij heeft voor het eerst financiële middelen ter beschikking gesteld voor de deelnemende klassen. Ondertussen startte in Peine en in Dollbergen de tweede jaargang met zowat 110 kinderen.

India krijgt eerste encyclopedie in een van zijn landstalen

Voor het eerst is in India een encyclopedie verschenen in één der landstalen, namelijk het Tamil. De tien delen van elk 750 bladzijden zijn gevuld met bijdragen van duizend deskundigen uit de hele wereld. Er is ook een vereenvoudigde versie verschenen voor schoolkinderen, van eveneens tien delen, maar elk honderd pagina's dik. De uitgave is het werk van de Tamil-Academie, een culturele instelling zonder winstoogmerk, die wordt gefinancierd door giften van het publiek en subsidies van de regeringen van India en enige deelstaten. Beide encyclopedieën kunnen dank zij overheidssubsidies verkocht worden tegen een prijs, die de produktiekosten niet dekt.

Unesco-Nieuws, V-1977

(vervolg van blz. 8)

Maar ook in de 'hogere kringen' zit de verscheidenheid stevig vastgeroest. Queen Elisabeth heeft het met haar 'King's English' zwaar om de draad van een gesprek te volgen met personaliteiten uit de V.S., India of Bangladesj. Bij zo'n babbeltje zitten sommige dignitarissen uit Afrika of uit landen rond de Stille Oceaan, er bij voor spek en bonen.

Om 'My Fair Lady' te realiseren, moest de theaterwereld van Broadway acteurs importeren uit Engeland, daar dit befaamde stuk helemaal op het Britse Engels gebaseerd is. Ja, de Verenigde Staten houden er al een heuse 'Dictionary of the American Language' op na, en immigranten — zowel in de US als in Engeland — hebben doorgaans twee generaties nodig om degelijk verstaanbaar Engels te kunnen debiteren.

Wie meent, dat al die problemen maar voorkomen bij de man in de straat, heeft het mis. Moderne Amerikaanse auteurs gebruiken in hun werken een eigen slang, waar degene die klassiek Engels heeft gestudeerd, niet veel van wegdraagt. In bepaalde taalinstituten van Europa heeft de kandidaat-leerling al de keuze: Amerikaans Engels of Brits Engels. Wie op een kantoor werkt, weet ook al lang dat een zakenbrief verschilt naargelang hij van Amerika komt of van Groot-Brittannië.

Vanzelfsprekend maakt die kleurrijke mengeling van klanken en woorden, uitspraken en zegswijzen, meteen én de charme én de rijkdom van een taal uit. Maar als hulptaal, geleerd op een avondschool, is het Engels voorwaar een gebrekkig instrument om zich thuis te voelen in Lancashire, Calcutta of Dallas.

Frans van Dooren houdt zich al 50 jaar, als hobby, bezig met Engelse dialecten. Hij werd tot zijn 14de jaar in Engeland in het Engels opgevoed en zijn wereldreizen gedurende 25 jaar brachten hem beroepshalve in contact met de meeste Engelse dialecten. Hij woonde ook een tijd in Lancashire, Yorkshire en Essex (Engeland). ★

Ramutis Kilĉiaŭskas
Bites-ulica 11 A
SU-235300 Panevezhys (Litovio),
deziras korespondi pri modo, radio, lingvoj, poŝtmarkoj, libroj, periodaĵoj, diskoj kaj folkloraĵoj;
scipovas: Esperanto, angla, germana, franca, rusa, litova;
aĝo: 33-jara viro.

* * *

18-jara knabo, kontraŭulo de milito, kiu ŝatas muzikon kaj bonajn filmojn, kaj kiu kolektas poŝtmarkojn, ŝatus korespondi en Esperanto:
Mikołajczuk Sławomir
ul. Kamiennobrodzka 10
PL-16-050 Michałowo (Pollando)

* * *